

Četrtek, 14. april 2016

P8_TA(2016)0137

Zasebni sektor in razvoj**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. aprila 2016 o zasebnem sektorju in razvoju (2014/2205(INI))**
(2018/C 058/23)*Evropski parlament,*

- ob upoštevanju člena 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Krepitev vloge zasebnega sektorja pri doseganju vključujoče in trajnostne rasti v državah v razvoju“ (COM(2014)0263) in sklepov Sveta o tem vprašanju z dne 23. junija 2014 in z dne 12. decembra 2014,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Svetovno partnerstvo za izkoreninjenje revščine in trajnostni razvoj po letu 2015“ (COM(2015)0044),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Dostojno življenje za vse“ (COM(2013)0092) in sklepov Sveta o tem vprašanju z dne 25. junija 2013,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe“ (COM(2011)0637) in sklepov Sveta o tem vprašanju z dne 14. maja 2012,
- ob upoštevanju akcijskega načrta za zasebne naložbe v cilje trajnostnega razvoja, podanega v poročilu Konference ZN za trgovino in razvoj o naložbah po svetu iz leta 2014 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. februarja 2014 o spodbujanju razvoja z odgovornimi poslovnimi praksami, vključno z vlogo ekstraktivne industrije v državah v razvoju ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2014 o EU in svetovnem razvojnem okviru po letu 2015 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. maja 2015 o financiranju za razvoj ⁽⁴⁾ in zlasti poziva k uskladitvi zasebnega sektorja s cilji trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2014 o vlogi premoženjskih pravic, lastnine in ustvarjanja bogastva pri izkoreninjenju revščine in spodbujanju trajnostnega razvoja v državah v razvoju ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju poročila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o dejavnostih platforme EU za kombiniranje pri zunanjem sodelovanju od njene vzpostavitve do konca julija 2014 (COM(2014)0733),
- ob upoštevanju pariške deklaracije o učinkovitosti pomoči z dne 2. marca 2005 in agende za ukrepanje iz Akre z dne 4. septembra 2008,

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0163.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2014)0059.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0196.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0250.

Četrtek, 14. april 2016

- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 16/2014 z naslovom „Uspešnost kombiniranja nepovratnih sredstev regionalnih naložbenih instrumentov s posojili finančnih institucij pri podpori zunanjim politikam“,
- ob upoštevanju partnerstva za učinkovito razvojno sodelovanje iz Busana z dne 1. decembra 2011 ⁽¹⁾, zlasti odstavka 32, ki opozarja, da je treba priznati osrednjo vlogo zasebnega sektorja pri spodbujanju inovacij, ustvarjanju blaginje, prihodkov in delovnih mest, mobilizaciji domačih virov in s tem pri zmanjševanju revščine,
- ob upoštevanju skupne izjave o javno-zasebnem sodelovanju ⁽²⁾ in partnerstva za blaginjo ⁽³⁾, ki je nastalo na podlagi gradnika foruma v Busanu, posvečenega zasebnemu sektorju,
- ob upoštevanju sklepnega dokumenta konference Rio+20 Združenih narodov o trajnostnem razvoju, ki je potekala od 20. do 22. junija 2012, z naslovom „Prihodnost, ki si jo želimo“ ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju globalnega dogovora ZN in smernic OECD za multinacionalna podjetja z naslovom „Complementarities and Distinctive Contributions“ (Dopolnjevanje in posebni prispevki) ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju okvira naložbene politike za trajnostni razvoj (IPFSD), ki ga je pripravila Konferenca ZN za trgovino in razvoj (UNCTAD) ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju strategije Afriške razvojne banke za razvoj zasebnega sektorja za obdobje 2013–2017 z naslovom „Supporting the transformation of the private sector in Africa“ (Podpora preoblikovanju zasebnega sektorja v Afriki) ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju tristranske deklaracije MOD o načelih za večnacionalna podjetja in socialno politiko ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju izjave iz Lime Organizacije Združenih narodov za industrijski razvoj (UNIDO): Vključujočemu in trajnostnemu industrijskemu razvoju naproti ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju agende ILO za dostojno delo,
- ob upoštevanju člena 9(2)(b) Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki določa obveznost zagotavljanja, da zasebni subjekti, ki ponujajo objekte, naprave in storitve, ki so namenjeni javnosti ali se zanjo opravljajo, upoštevajo vse vidike njihove dostopnosti za invalide ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju strategije EU za družbeno odgovornost podjetij za obdobje 2011–2014 (COM(2011)0681),
- ob upoštevanju razvojnega okvira za obdobje po letu 2015, ki zasebni sektor vidi kot glavnega partnerja pri izvajanju in priznava njegovo vlogo pri prehodu na zeleno gospodarstvo,
- ob upoštevanju prostovoljnih smernic za odgovorno upravljanje posesti zemlje iz leta 2010 ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/49650173.pdf>.

⁽²⁾ http://www.mofaj.jp/mofaj/annai/honsho/seimu/nakano/pdfs/hlf4_5.pdf.

⁽³⁾ http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/idg_home/p4p_home.

⁽⁴⁾ <http://www.uncsd2012.org/content/documents/727The%20Future%20We%20Want%2019%20June%201230pm.pdf>.

⁽⁵⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf.

⁽⁶⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/34873731.pdf>.

⁽⁷⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/diaepcb2012d5_en.pdf.

⁽⁸⁾ http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Policy-Documents/2013-2017_-_Private_Sector_Development_Strategy.pdf.

⁽⁹⁾ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf.

⁽¹⁰⁾ http://www.unido.org/fileadmin/Lima_Declaration.pdf.

⁽¹¹⁾ http://www.un.org/disabilities/documents/convention/convention_accessible_pdf.pdf.

⁽¹²⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>.

Četrtek, 14. april 2016

- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj ter mnenj Odbora za zunanje zadeve in Odbora za mednarodno trgovino (A8-0043/2016),
- A. ker je vloga javnega sektorja bistvena za doseganje ciljev trajnostnega razvoja; ker je zasebni sektor gonilna sila pri ustvarjanju blaginje in gospodarske rasti v vseh tržnih gospodarstvih, saj ustvari 90 % delovnih mest in dohodka v državah v razvoju; ker zasebni sektor po podatkih Združenih narodov ustvari 84 % BDP v državah v razvoju in lahko zagotovi trajnostno podlago za uporabo domačih virov, kar zmanjšuje odvisnost od pomoči, če se le ustrezno regulira, če je skladen z načeli človekovih pravic in okoljskimi standardi ter če je povezan s konkretnimi dolgoročnimi izboljšanji domačega gospodarstva, trajnostnim razvojem in zmanjšanjem neenakosti;
- B. ker indeks revščine Programa Združenih narodov za razvoj (UNDP) navaja, da 1,2 milijarde ljudi zasluži manj kot 1,25 USD na dan; ker se neenakost povečuje in skupaj z revščino predstavlja eno največjih groženj za globalno stabilnost;
- C. ker je jasna korelacija med razvojem močnega proizvodnega sektorja in občutnim zmanjšanjem revščine: povečanje dodane vrednosti proizvodnje za 1 % per capita zmanjša število revnih za skoraj 2 % ⁽¹⁾;
- D. ker so potrebna znatna vlaganja, saj države v razvoju po ocenah potrebujejo 2,4 bilijona USD več sredstev na leto, kot se porabijo sedaj; ker lahko zasebno financiranje dopolni javno, ne more ga pa nadomestiti;
- E. ker so Združeni narodi leto 2012 razglasili za mednarodno leto zadrug, da bi poudarili njihovo vlogo pri zagotavljanju razvoja, opolnomočenju ljudi, krepitvi človekovega dostojanstva in prispevanju k uresničitvi razvojnih ciljev tisočletja; ker ima zadružni sektor po svetu približno 800 milijonov članov v več kot 100 državah in ker je po ocenah zaslužen za več kot 100 milijonov delovnih mest po svetu;
- F. ker se mikro, majhna in srednja podjetja, ki predstavljajo hrbtenico vseh tržnih gospodarstev, v državah v razvoju soočajo z občutno večjim regulativnim bremenom kot v EU, večina pa jih deluje v neformalnem gospodarstvu, za katero je značilna velika nestabilnost in v katerem ni pravnega varstva, delavskih pravic in dostopa do financiranja; ker imajo po podatkih poročila Svetovne banke z naslovom „Doing Business“ za leto 2014 najrevnejše države dejansko največja regulativna bremena ⁽²⁾;
- G. ker je industrializacija (zlasti prek razvoja lokalnih majhnih in srednjih podjetij ter male in srednje industrije) gonilo blaginje in razvoja;
- H. ker deklaracija ZN o pravici do razvoja iz leta 1986 potrjuje, da je razvoj temeljna človekova pravica; ker je deklaracija predana pristopu, temelječem na človekovih pravicah, ki ga zaznamuje priznavanje vseh človekovih pravic (ekonomskih, socialnih, kulturnih, državljanskih in političnih); ker je deklaracija v enaki meri predana tudi krepitvi mednarodnega sodelovanja;

⁽¹⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

⁽²⁾ Skupina Svetovne banke, Doing Business 2014: Understanding Regulations for Small and Medium-Size Enterprises (Poslovanje 2014: razumevanje predpisov za mala in srednja podjetja), 29. oktober 2013.

Četrtek, 14. april 2016

- I. ker lahko neposredne tuje naložbe prispevajo k doseganju ciljev trajnostnega razvoja, kot je navedeno v predlogu akcijskega načrta za naložbe v cilje trajnostnega razvoja Konference Združenih narodov za trgovino in razvoj ⁽¹⁾, če so neposredne tuje naložbe ustrezno urejene in povezane s konkretnimi izboljšanimi domačega gospodarstva, tudi v smislu prenosa tehnologije in ustvarjanja priložnosti za usposabljanje lokalne delovne sile, vključno z ženskami in mladimi;
- J. ker so uvozne carine bistvene pri zagotavljanju dohodkov za vlade in omogočanju nastajajočim industrijam, da rastejo na domačih trgih držav v razvoju; ker lahko uvozne carine za predelane kmetijske proizvode naredijo prostor za ustvarjanje dodane vrednosti in delovnih mest v podeželskih gospodarstvih ter obenem spodbujajo varnost hrane;
- K. ker je 60 % delovnih mest v državah v razvoju v neformalnem sektorju, in sicer v mikro, majhnih in srednjih podjetjih, in ker 70 % teh podjetij ne prejema nikakršnega financiranja s strani finančnih institucij, četudi bi to potrebovale za rast in ustvarjanje delovnih mest;
- L. ker je 51 od 100 največjih gospodarskih subjektov na svetu večnacionalnih podjetij in ker največjih 500 večnacionalnih podjetij ustvari skoraj 70 % svetovne trgovine;
- M. ker je povprečna dodana vrednost proizvodnje v industrializiranih državah 10-krat večja kot v državah v razvoju in 90-krat večja kot v najmanj razvitih državah ⁽²⁾;
- N. ker fiskalni manevrski prostor razvitih držav in držav v razvoju dejansko omejujejo zahteve globalnih vlagateljev in finančnih trgov; ker so po navedbah MDS države v razvoju še posebej prizadete zaradi izogibanja davkom od dohodkov pravnih oseb, saj se v primerjavi z državami članicami OECD bolj opirajo na te davke pri zbiranju svojih dohodkov; ker države članice EU množično uporabljajo prakse, ki spodbujajo izogibanje plačevanja davkov mednarodnih podjetij in posameznikov;
- O. ker se je skupina na visoki ravni, ki svetuje generalnemu sekretarju Združenih narodov Banu Ki Munu v zvezi z razvojno agendo za obdobje po letu 2015, posvetovala z izvršnimi direktorji 250 podjetij (z letnimi dohodki 8 bilijonov USD) iz 30 držav in sklenila, da je treba v strategije podjetij vključiti trajnost, da bi se izkoristile tržne priložnosti za trajnostno rast; ker pripravljenost zasebnega sektorja, da bi prispeval k trajnostnemu razvoju, pogosto ovira pomanjkanje jasnih modelov, na podlagi katerih bi se podjetja vključevala v partnerstva z javnim sektorjem; ker je zasebni sektor potencialni dobavitelj blaga in storitev za revne skupnosti in ljudi, in sicer z zmanjševanjem stroškov, povečevanjem izbire in prilagajanjem proizvodov in storitev njihovih specifičnim potrebam, pa tudi s prispevanjem k širjenju okoljskih in socialnih jamstev in standardov;
- P. ker je glede na neobstoje splošno sprejete opredelitve mogoče javno-zasebna partnerstva opredeliti kot večstranske dogovore med zasebnimi akterji, javnimi organi in organizacijami civilne družbe, ki si prizadevajo za dosego vzajemno koristnega javnega cilja s souporabo virov in/ali izmenjavo strokovnega znanja;
- Q. ker evropske razvojne finančne institucije (EDFI), ki so skupina 15 dvostranskih institucij, ki igrajo pomembno vlogo pri zagotavljanju dolgoročnega financiranja za zasebni sektor pri razvijanju in reformah gospodarstev, poskušajo vlagati v podjetja z različnimi razvojnimi učinki, od zanesljive oskrbe z električno energijo in čisto vodo do zagotavljanja financiranja za MSP in dostopa do trgov za male kmetije;

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationChapters/wir2014ch4_en.pdf

⁽²⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

Četrtek, 14. april 2016

- R. ker so javno-zasebna partnerstva že več desetletij običajna poslovna oblika v razvitih državah, zlasti v evropskih državah in ZDA, in jih v državah v razvoju splošno uporablja večina donatorjev, zagotavljajo pa približno 15–20 % skupnih naložb v infrastrukturo;
- S. ker 2,5 milijarde ljudi, večina od njih v državah v razvoju in pretežno ženske in mladi, ostaja izključenih iz poslovnih skupnosti, formalnega finančnega sektorja ter nimajo priložnosti za lastništvo premoženja ali zemlje; ker v državah v razvoju ostaja vrzel med spoloma v višini 6–9 odstotnih točk v dohodkovnih skupinah; ker je socialni dialog pomembno sredstvo za podpiranje enakosti med spoloma na delovnem mestu in preobračanje vzorca premajhne zastopanosti poslovnih skupnosti v državah v razvoju;
- T. ker dobro zasnovana javno-zasebna partnerstva, ki se učinkovito izvajajo, lahko pritegnejo dolgoročna zasebna in javna finančna sredstva, ustvarjajo inovacije na področju tehnologij in poslovnih modelov ter vključujejo mehanizme, ki zagotavljajo njihovo odgovornost za razvojne rezultate;
- U. ker so bila javno-zasebna partnerstva v državah v razvoju doslej osredotočena zlasti na sektorje energetike, infrastrukture in telekomunikacij, možnosti v sektorjih, kot so kmetijstvo, izobraževanje, zelene tehnologije, raziskave in inovacije, zdravstveno varstvo in lastninske pravice, pa ostajajo v veliki meri neizkoriščene;
- V. ker sta bili skoraj dve tretjini posojil Evropske investicijske banke (EIB) azijskim, karibskim in pacifiškim (AKP) državam v zadnjih desetih letih usmerjeni v dejavnosti zasebnega sektorja; ker je bil investicijski sklad EIB na podlagi sporazuma iz Cotonouja priznan kot edinstven, obnovljiv sklad tveganega kapitala za financiranje naložb z večjim tveganjem v podporo razvoju zasebnega sektorja;
- W. ker 34 % podjetij v 41 državah priznava, da ne more najti delavcev, ki jih potrebuje, čeprav se v državah v razvoju vsako leto delovni sili pridruži 45 milijonov iskalcev dela ⁽¹⁾;
- X. ker se v okviru agende za spremembe kombiniranje instrumentov priznava kot pomembno orodje za pritegnitev dodatnih sredstev, tako da se nepovratna sredstva EU kombinirajo s posojili ali kapitalom javnih in zasebnih financerjev; ker je bilo v posebnem poročilu Računskega sodišča Evropske unije št. 16/2014 o uporabi kombiniranja ugotovljeno, da za skoraj polovico preučenih projektov niso obstajali zadostni dokazi, na podlagi katerih bi lahko sklepali, da je bila dodelitev nepovratnih sredstev utemeljena, v več primerih pa so obstajali znaki, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da bi bile naložbe izvedene tudi brez prispevka EU;
- Y. ker proizvodnja, ki je leta 2009 po svetu zaposlovala 470 milijonov ljudi, leta 2013 pa približno pol milijarde ⁽²⁾, nudi velik potencial za zaposlovanje in ustvarjanje bogastva ter za dostojno in visokokvalificirano delo;
- Z. ker se svetovno bogastvo vedno bolj osredotoča v rokah majhne premožne elite in ker se pričakuje, da bo imel 1 % najbogatejših do leta 2016 v lasti več kot polovico svetovnega bogastva;
- AA. ker pravično in progresivno obdavčenje s socialnim varstvom in socialno pravičnostjo igrata ključno vlogo pri zmanjšanju neenakosti z oblikovanjem prerazporejanja bogastva od državljanov z višjimi dohodki tistim, ki so v državah v največji stiski;

⁽¹⁾ „Building an Employment-Oriented Framework for Strong, Sustainable and Balanced Growth“, v: *The Challenges of Growth, Employment and Social Cohesion*, informativno gradivo za konferenco na visoki ravni ILO-MDS. ILO, 2010.

⁽²⁾ https://www.unido.org/fileadmin/user_media/Research_and_Statistics/UNIDO_IDR_2013_main_report.pdf

Četrtek, 14. april 2016

Dolgoročna strategija za sodelovanje z zasebnim sektorjem

1. priznava, da lahko vlaganja zasebnega sektorja v državah v razvoju prispevajo k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja ZN, če se ustrezno regulirajo; pozdravlja sklepe Sveta z dne 12. decembra 2014 o kreitvi vloge zasebnega sektorja na področju razvojnega sodelovanja ter soglaša z njimi; pozdravlja pobudo Komisije, da podpre zasebni sektor, da bi poleg drugih vladnih in nevladnih razvojnih organizacij in vključujočih poslovnih modelov, kot so zadruge in socialna podjetja, postal pomembne partner pri uresničevanju vključujočega in trajnostnega razvoja v okviru ciljev trajnostnega razvoja ZN, kar vključuje zavezo zasebnega sektorja o dobrem upravljanju, zmanjšanju revščine in ustvarjanju bogastva prek trajnostnih naložb, pa tudi o zmanjšanju neenakosti, spodbujanju človekovih pravic in okoljskih standardov ter opolnomočenju lokalnih gospodarstev; poudarja, da morajo vse vpletene strani v celoti razumeti in priznavati različne vloge zasebnega sektorja in akterjev javnega sektorja;
2. poziva Komisijo, naj še naprej dejavno sodeluje v razpravah o agendi 2030, pri tem pa priznava raznolikost zasebnega sektorja in izzive, ki čakajo pri zmanjšanju revščine med tistimi, ki so najbolj na obrobju in jih je najtežje doseči; meni, da bi morala vsaka politika EU, ki poskuša v razvoj vključiti zasebni sektor, natančno navesti, kateremu zasebnemu sektorju je namenjena;
3. poudarja, da morajo biti prihodnja partnerstva v okviru agende za trajnostni razvoj 2030 obsežneje osredotočena na odpravljanje revščine in neenakosti; opozarja, da mora uradna razvojna pomoč ostati ključno sredstvo za izkoreninjanje vseh oblik revščine in za zadovoljevanje osnovnih socialnih potreb v državah v razvoju ter da je ni mogoče nadomestiti z zasebnim financiranjem; priznava možnosti, da se z uradno razvojno pomočjo podpre zbiranje zasebnih sredstev pod pogojem, da je to pregledno, odgovorno, privzeto in usklajeno s prednostnimi nalogami držav in tveganjem vzdržnosti dolgov;
4. poziva k večjim javnim vlaganjem v javne storitve, ki so dostopne vsem, zlasti v sektorju prometa, pri dostopu do pitne vode, v zdravstvu in izobraževanju;
5. je prepričan, da sta zasebni in javni sektor najučinkovitejša takrat, ko sodelujeta pri vzpostavljanju zdravega okolja za naložbe in poslovno dejavnost ter temeljev za gospodarsko rast; poudarja, da morajo biti vsa partnerstva in zaveznitva z zasebnim sektorjem osredotočena na prednostne naloge, ki temeljijo na skupnih vrednotah in ki usklajujejo poslovne cilje z razvojnimi cilji EU ter upoštevajo mednarodne standarde o učinkovitosti razvoja; meni, da jih je treba oblikovati in upravljati skupaj z zadevnimi partnerskimi državami, da se zagotavljajo delitev tveganj, odgovornosti in dobičkov, njihova gospodarnost in da imajo natančne razvojne cilje, redne mejnike ter jasno odgovornost in preglednost;
6. pozdravlja vlogo, ki so jo pri kreitvi razvoja držav v razvoju odigrale naložbe tujega zasebnega sektorja; poudarja tudi, kako pomembno je spodbujati odgovorne naložbe, ki spodbujajo lokalne trge in pomagajo zmanjševati revščino;
7. podpira delo združenja evropskih razvojnih finančnih institucij (EDFI), saj njegovi člani zagotavljajo kapital podjetjem v državah v razvoju z neposrednimi vlaganji v družbe, pa tudi posredno, z zagotavljanjem kapitala lokalnim komercialnim bankam ter zasebnemu kapitalu na trgih v vzponu, pri tem pa se osredotočajo na mikro, mala in srednja podjetja; poziva Komisijo, naj s svojim financiranjem in sodelovanjem prednost namenijo tovrstnim programom, ker je zasebni sektor v državah v razvoju izjemnega pomena;
8. poziva k razvoju učinkovitejših standardov preglednosti in odgovornosti za tehnološka podjetja EU v zvezi z izvozom tehnologij, ki jih je možno uporabiti za kršenje človekovih pravic, pomoč pri korupciji ali delovanje proti varnostnim interesom EU;
9. poudarja, da so trgovinska, naložbena, varnostna in razvojna politika EU medsebojno povezane in da imajo neposreden vpliv v državah v razvoju; opozarja na člen 208 Lizbonske pogodbe, ki določa načelo usklajenosti politik za razvoj, na podlagi katerega se morajo v politikah, ki utegnejo vplivati na države v razvoju, upoštevati cilji razvojnega sodelovanja; poziva, naj se trgovinske in naložbene politike ocenjujejo z vidika njihovega vpliva na razvoj, zlasti kar zadeva splošen dostop do blaga in storitev splošnega pomena; poudarja pomen izboljšanja poglavij o trajnostnem razvoju v vseh prihodnjih dvostranskih trgovinskih sporazumih z namenom vključitve učinkovitih sistemov poročanja za zasebni sektor;

Četrtek, 14. april 2016

10. poudarja, da je treba preučiti, kako bi zasebni sektor v še večji meri vključili v okvir evropske sosedске politike, da bi pomagal ustvarjati gospodarsko rast in delovna mesta v evropski soseščini, na primer z izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj na področju dostopa do kapitala;

11. poziva Komisijo, naj spodbuja, podpira in financira javno–javna partnerstva kot prvo možnost ter naj vključi obvezne in javno dostopne predhodne ocene vpliva na revščino in socialnega vpliva pri izvajanju razvojnih programov skupaj z zasebnim sektorjem;

12. poziva EU, naj vključi formalna posvetovanja z organizacijami civilne družbe ter s skupnostmi, na katere razvojni projekti vplivajo neposredno in posredno;

13. poudarja velik potencial dodane vrednosti EU pri sklepanju partnerstev z zasebnim sektorjem v tesnem sodelovanju z njenimi državami članicami in ustreznimi mednarodnimi organizacijami, med katerimi imajo številne dokazane izkušnje na področju dela z zasebnim sektorjem; poudarja, da je popolnoma delujoče tržno gospodarstvo, temelječe na pravni državi, pomembna gonilna sila gospodarskega in družbenega razvoja, to dejstvo pa bi morala odražati tudi razvojna politika EU;

14. pozdravlja okvir za sodelovanje podjetij z OZN, ki poudarja, da je močan zasebni sektor, ki ustvarja gospodarsko rast, nujen, da se dosežejo cilji trajnostnega razvoja, in da zasebni sektor pomembno prispeva k skupnemu gospodarskemu, socialnemu in okoljskemu napredku;

15. pozdravlja vključevanje zasebnega sektorja v forum OECD na visoki ravni o učinkovitosti pomoči; pozdravlja zlasti pobude v tem okviru o inovativnih načinih za pritegnitev razvojnega financiranja zasebnega sektorja ter skupno izjavo iz Busana iz leta 2011 o širitvi in krepitvi sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem za široko zastavljeno, vključujočo in trajnostno rast;

16. pozdravlja dejstvo, da se delež nevezane dvostranske pomoči nenehno povečuje, vendar pa je zaskrbljen zaradi nadaljujočih se formalnih in neformalnih oblik vezane pomoči⁽¹⁾; poziva EU in njene države članice, naj izvajajo zaveze, ki so jih dale v okviru evropskega soglasja o razvoju, da bodo podpirale nadaljnje sproščanje pomoči, ki presega obstoječa priporočila OECD; poudarja, da ima nadaljnja nevezana pomoč potencial za ustvarjanje rasti, ki bi koristila lokalnim gospodarstvom v državah v razvoju; poziva k povišanju dejanske pomoči in trajnostni izgradnji regionalnih/lokalnih vrednostnih verig; poziva k nadaljnji krepitvi lokalnih akterjev in k namenjanju poudarka izgradnji trajnostnih regionalnih/lokalnih vrednostnih verig; poudarja pomen lokalne in regionalne odgovornosti, lastnih nacionalnih strategij in načrtov reform partnerskih držav, vključevanja razvojnih projektov ter dodane vrednosti, ki jo ponujajo lokalne dobavne verige; je prepričan, da mora razvojna politika odigrati pomembno vlogo na področju obravnavanja temeljnih vzrokov trenutnih tokov preseljevanja v smeri EU;

17. priznava tudi pravico vseh držav, zlasti držav v razvoju, da uvedejo začasne kapitalske omejitve, da bi preprečile nastop finančnih kriz zaradi kratkoročnih in nestabilnih zasebnih finančnih tokov; poziva, naj se iz vseh trgovinskih in naložbenih sporazumov, tudi v okviru STO, odstranijo omejitve te pravice;

18. poudarja, da mora EU pri svoji podpori zasebnemu sektorju upoštevati dostopnost, saj izključevanje velikih delov prebivalstva, denimo invalidov, zasebnim podjetjem odreka nezanemarljivo velik trg;

Podpora za lokalni zasebni sektor v državah v razvoju

19. poudarja, da se mikro, mala in srednja podjetja v državah v razvoju lahko srečujejo z veliko večjimi regulativnimi bremenmi kot podjetja v EU ter da nimajo pravnega varstva in lastninskih pravic, delujejo pa v nestanovitnem neformalnem gospodarstvu; v zvezi s tem poudarja pomen sistemov registracije zemljišč; poudarja, da je treba spodbujati lokalni zasebni sektor v državah v razvoju, na primer z dostopom do financiranja in spodbujanjem podjetništva; poziva Komisijo, druge donatorje in razvojne agencije, naj povečajo svojo podporo za krepitev zmogljivosti domačih MSP;

⁽¹⁾ ActionAid (2005): Real Aid: An Agenda for Making Aid Work (Dejanska pomoč – načrt za učinkovitost pomoči), str. 4.

Četrtek, 14. april 2016

20. poziva EU, naj spodbuja nacionalne razvojne strategije, ki oblikujejo prispevek zasebnega sektorja k razvoju tako, da ga vključijo v razvojni okvir, osredotočen na domače zadrage ter mala, srednja in mikro podjetja, zlasti majhne kmete, saj ponujajo največji potencial za vodenje enakopravnega razvoja v državah;

21. poudarja, da je treba bolj podpirati sklepanje partnerstev z državami v razvoju, da bi se posodobili njihovi regulativni okviri z oblikovanjem okolja, ki bo naklonjeno zasebnim pobudam, zagotavljanjem mehanizmov podpore za podjetja ter sočasemu iskanju pravega ravnotežja med ustvarjanjem okoliščin, ki bodo pripeljale naložbe, in regulativnim varovanjem javnih interesov in okolja; opaža potrebo, da se v državah v razvoju spodbuja oblikovanje zanesljivih bančnih sistemov in davčnih uprav, ki bodo sposobni zagotavljati učinkovito finančno upravljanje javnih in zasebnih sredstev; poziva partnerske vlade, naj uvedejo klavzulo o časovni omejitvi veljavnosti, v skladu s katero se lahko nepotrebni ukrepi razveljavijo; ugotavlja, da bi bilo treba izvajati ocene učinka zakonodaje, namenjene ocenjevanju njenega negativnega vpliva na ustvarjanje delovnih mest in groženj za okoljske standarde;

22. poziva EU, naj okrepi zmogljivosti držav v razvoju za pobiranje domačih dohodkov z namenom boja proti davčnim utajam, korupciji in nezakonitim finančnim tokovom ter še posebej za to, da bi pomagala najmanj razvitim in najbolj nestabilnim državam vzpostaviti učinkovite in stabilne institucije upravljanja, tudi prek razvoja pravičnih in učinkovitih davčnih sistemov; zato poziva EU, naj poveča svojo finančno in tehnično pomoč državam v razvoju, da bi zagotovila višjo raven preglednosti in odgovornosti; poziva EU, njene države članice, vse ustrezne organizacije ter razvite države in države v razvoju, podpisnice partnerstva za učinkovito razvojno sodelovanje iz Busana iz leta 2011, naj spoštujejo svojo zavezo, da bodo okrepile prizadevanja za boj proti korupciji in nezakonitim finančnim tokovom;

23. poziva Generalni direktorat Komisije za mednarodno sodelovanje in razvoj, naj sodeluje z Generalnim direktoratom za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja pri prenašanju regionalnih podpornih struktur za mikro, mala in srednja podjetja v države v razvoju, po vzoru Evropske podjetniške mreže, ki jim bodo pomagale pri preoblikovanju v smeri zakonitega poslovanja, dostopu do financiranja in kapitala, pridobitvi dostopa do trga in premagovanju pravnih ovir, pa tudi pri podpiranju – še posebej – krepitve posredniških organizacij, ki jih zastopajo; poudarja dejstvo, da bi lahko takšne strukture sčasoma postale tudi odskočna deska za lokalna in regionalna javno-zasebna partnerstva na področjih, ki segajo od agroživilske industrije do poklicnega usposabljanja in zdravstvenih programov, kar bi olajšalo krepitev zmogljivosti, prenos znanja in izkušenj ter združevanje lokalnih in mednarodnih virov;

24. ponovno poudarja, da je EU odgovorna za podpiranje pravičnega svetovnega davčnega sistema, kar pomeni uveljavljanje dejanskih obveznosti za javno poročanje mednarodnih korporacij med državami, vzpostavljanje javnih registrov dejanskega lastništva podjetij, skladov in podobnih pravnih subjektov, zagotavljanje avtomatskih izmenjav davčnih informacij in pravično porazdelitev pravic do obdavčitve, ob istočasnih pogajanjih o davčnih in naložbenih sporazumih z državami v razvoju; meni tudi, da bi morale neposredne tuje naložbe vlagati zgolj v podjetja in sklade, ki so pripravljeni javno razkriti dejansko lastništvo in poročati o svojih finančnih izkazih za vsako državo posebej;

25. opozarja, da so tarifni režimi bistvena sestavina regulativnega okolja, ustrojenega tako, da je naklonjen razvoju revnega zasebnega sektorja in ustvarjanju delovnih mest; z zaskrbljenostjo opaža, da sporazumi o gospodarskem partnerstvu dovoljujejo zmanjšanje uvoznih tarif v vrsti gospodarskih sektorjev v državah AKP, obenem pa bi odprava vseh tarif za uvoz iz EU znatno zmanjšala tarifne prihodke, v nekaterih primerih do 15 oziroma 20 % vseh prihodkov vlad; poziva EU, naj svojo trgovinsko politiko oblikuje v skladu z načelom usklajenosti politik za razvoj;

26. pozdravlja zagotovitev 500 milijonov EUR v programu za financiranje z učinkom, ki ga EIB izvaja v okviru investicijskega sklada na podlagi sporazuma iz Cotonouja in ki EIB omogoča, da okrepi sodelovanje z zasebnim sektorjem na bolj tveganih področjih ter v zahtevnejših okoljih; obžaluje zmanjšanje sredstev EIB za posojila Aziji; poudarja, da bi bilo treba vse naložbe EIB na podlagi investicijskega sklada iz sporazuma iz Cotonouja uskladiti z razvojnimi strategijami držav v skladu z načelom demokratične odgovornosti;

Četrtek, 14. april 2016

27. poudarja dejstvo, da so v nestabilnih in pokonfliktnih državah ovire za razvoj zasebnega sektorja večje kot drugod in da je zato potreben bolj usmerjen pristop, da bi se izboljšala naložbena klima in odstranili zavirajoči in zastareli predpisi na področju poslovanja, plenilska ravnanja in visoke ravni korupcije; v zvezi s tem priporoča, naj Komisija s partnerskimi državami in zasebnim sektorjem začne dialog o reformi politike, da bi se preseglo globoko nezaupanje med vladami in zasebnim sektorjem, ki ga tradicionalno omogočajo iskanje donosov, klientelizem in pomanjkanje legitimnosti;

28. poziva Komisijo, države članice in države v razvoju, naj okrepijo svoja prizadevanja za spodbujanje ekonomskega opolnomočenja žensk in naj vzpostavijo mehanizme podpore za podjetnice; ugotavlja, da se je pristop k finančnemu vključevanju žensk, ki temelji na prihrankih, izkazal za učinkovitega; priporoča uporabo pristopa vključevanja načela enakosti spolov v vseh partnerskih programih skupaj s podjetniškim usposabljanjem za ženske, mlade, invalide in ciljne mreže poslovnih angelov za ženske; poziva k večji podpori za lokalne podjetnice, da se jim omogoči potegniti koristi iz rasti, ki jo poganja zasebni sektor; priporoča sprejetje ukrepov za spremljanje procesov, povezanih z gospodarskim opolnomočenjem žensk, in ugotavlja, da bi se – kot navaja MDS – dohodek per capita znatno povečal, če bi ženske v enaki meri kot moški sodelovale v delovni sili;

Sodelovanje z evropskim in mednarodnim podjetniškim sektorjem za doseg trajnostnega razvoja

29. poudarja, da možnosti zasebnega sektorja za prispevanje k dolgoročnemu trajnostnemu razvoju zajemajo več kot le njegova finančna sredstva, izkušnje in strokovno znanje ter vključujejo lokalno vzpostavitev vrednostnih verig in distribucijskih poti, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, zmanjšanju revščine in neenakosti, spodbujanju pravic in priložnosti žensk ter okoljske trajnosti, povečujejo doseg in učinkovitost ter krepijo dostop do tržno in cenovno dostopnih izdelkov, storitev in tehnologije; poziva, naj imajo evropska razvojna prizadevanja pomembno vlogo pri izvajanju dogovorjenih mednarodnih standardov, kot so vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah in standardi Mednarodne organizacije dela, vključno s sodelovanjem s podjetji in vlagatelji, da se zagotovi skladnost njihovih poslovnih dejavnosti in dobavnih verig v državah v razvoju z vodilnimi načeli in smernicami OECD za večnacionalna podjetja;

30. poudarja, da je socialni dialog bistvenega pomena za dejansko vključevanje zasebnega sektorja v razvoj; poudarja, da so države v razvoju odgovorne za spodbujanje socialnega dialoga med delodajalci zasebnega sektorja, delavci in vladami, saj je to način za izboljšanje dobrega upravljanja in stabilnosti države; poziva zlasti države v razvoju, naj poskrbijo, da se socialni dialog razširi na proste industrijsko-izvozne cone in industrijske grozde;

31. poudarja, da mora biti zasebni sektor, še posebej lokalna MSP, del političnega dialoga, skupaj z vsemi drugimi razvojnimi partnerji, da bi se spodbujalo medsebojno razumevanje in upravljala pričakovanja, zagotavljala učinkovitost in preglednost; v zvezi s tem poudarja pomembno vlogo delegacij EU v državah v razvoju, da delujejo kot platforme za takšne dialoge; poudarja pozitivno vlogo zadrug kot katalizatorjev družbeno vključujočega razvoja in njihovo sposobnost opolnomočenja skupnosti z ustvarjanjem delovnih mest in bogastva; zlasti poudarja, da so delavci ustanovili zadrug in združenja s skupnimi storitvami, da bi jim pomagale pri njihovih samozaposlitvah v neformalnem gospodarstvu, na podeželju pa hranilniške in kreditne zadrug zagotavljajo dostop do bančnih storitev, ki jih v številnih skupnostih ni, ter financirajo ustanavljanje majhnih in mikro podjetij; priznava, da zasebni sektor vključuje akterje, kot so socialna podjetja in organizacije za pravično trgovino, ki v svoje delo vključujejo socialna in okoljska načela; poziva Komisijo, naj ta prizadevanja prizna v svojem delu na področju vloge zasebnega sektorja v razvoj;

32. poziva Komisijo, naj podpre predlog vlagateljev in drugih deležnikov o podpori zavezujočim pravilom o poročanju podjetij o socialnih in okoljskih vidikih ter vidikih človekovih pravic, ki bodo skladna z direktivo EU o nefinančnem poročanju in so vključena kot eden od predlaganih novih ciljev trajnostnega razvoja OZN;

Četrtek, 14. april 2016

33. poziva EU, naj prispeva h krepitvi in vzpostavljanju struktur, omrežij in institucij domačih akterjev iz zasebnega sektorja, zlasti mikro, majhnih in srednjih podjetij, ter upošteva njihovo vlogo pri oblikovanju nacionalnih in regionalnih politik;

34. poudarja, da ena od glavnih omejitev za povečanje sodelovanja zasebnega sektorja v državah v razvoju izhaja iz pomanjkanja projektov, zanimivih za banke, zaradi šibkih pravnih, institucionalnih in fiskalnih okvirov in zmogljivosti za izvrševanje ter pomanjkanja zmogljivosti za načrtovanje naložb in pripravo projektov; poziva k povečanju tehnične pomoči sektorjem javnih podjetij v partnerskih državah, da bi se izboljšale njihove zmogljivosti za prevzemanje odgovornosti pri upravljanju javno-zasebnih partnerstev in uveljavljanje lastništva ob koncu procesa; poudarja, da mora zasebni sektor dolgoročne naložbe načrtovati z vidika donosnosti, saj utegne biti – odvisno od njihovih delničarjev – sicer zanje značilno pomanjkanje dolgoročne vizije, ki je potrebna za donosnost socialnih sektorjev, ki so ključni za človekov razvoj;

35. ugotavlja, da se je sodelovanje zasebnega sektorja na področju infrastrukture v državah članicah znatno povečalo, in sicer z 18 milijard USD leta 1990 na 150 milijard USD leta 2013; poziva k nadaljnjem delovanju na tem področju in pri tem ugotavlja, da je premajhna dostopnost infrastrukture bistvena omejitev za rast zasebnega sektorja, ki spodbuja produktivnost in ustvarjanje delovnih mest;

36. poudarja velik potencial javno-zasebnih partnerstev v kmetijstvu na podlagi jasno opredeljenega in čvrstega zakonodajnega okvira za lastninske pravice in varnost posesti zemlje, da se preprečuje prilaščanje zemlje in zagotavlja rastoča in učinkovita produktivnost kmetijstva; pozdravlja program EU za krepitev upravljanja z zemljišči v afriških državah, ki se je začel izvajati leta 2014; priporoča, naj EU in njene delegacije odigrajo vedno večjo vlogo v sodelovanju s partnerskimi vlada, pa tudi z EIB, Mednarodnim skladom za kmetijski razvoj (IFAD) in drugimi podobnimi telesi, ter pri pritegnitvi zasebnega sektorja k razvijanju rešitev za izzive v kmetijstvu, ki bodo temeljile na trgu; poudarja, da je treba oblikovati finančne spodbude za preprečevanje izključevanja revnih odročnih populacij in kmetov, ki gojijo pridelke, ki komercialno niso zanimivi oziroma verjetno ne bodo pritegnili pozornosti kmetijsko-poslovnih partnerjev; poudarja, da bi morala jamstva vključevati ocene socialnih in okoljskih tveganj, posvetovanja z legitimnimi predstavniki prizadetih skupnosti z njihovo poprejšnjo in ozaveščeno privolitvijo, kar zadeva projekte, in pravno podporo za te skupnosti, če jo potrebujejo; poziva Komisijo, naj projekte pospremi s postopki spremljanja in naj se pogaja o reviziji pogodb v primerih, ko so se te izkazale kot škodljive za lokalno prebivalstvo;

37. poudarja tudi tveganja, povezana z javno-zasebnimi partnerstvi v kmetijstvu, vključno s prilaščanjem zemlje, kar je treba preprečevati; poudarja, da je treba pomoč osredotočiti na majhne kmete, zlasti ženske; poziva Komisijo, naj vsa javno-zasebna partnerstva v kmetijskem sektorju, ki vključujejo denar EU, pospremi s celovitimi ukrepi za zaščito malih kmetov, pastirjev in drugih ranljivih uporabnikov zemlje pred morebitno izgubo dostopa do zemlje ali vode; poudarja, da bi morala jamstva vključevati ocene socialnih in okoljskih tveganj, ki mora biti pogoj za začetek zadevnih projektov, in s pravno podporo za te skupnosti, če jo potrebujejo; priporoča, da se projekti novega zavezništva G-8 nadomestijo s pobudami v okviru celostnega razvojnega programa za afriško kmetijstvo (CAADP); poudarja, da morajo biti finančne in socialne odškodnine zavezujoče obveznosti in da bi bilo treba vedno upoštevati alternativne razvojne načrte;

38. priporoča, naj EU nadaljuje s trajnostnim podpiranjem projektov obnovljivih in okolju prijaznih virov energije v državah v razvoju, zlasti na odročnih podeželskih območjih; pozdravlja, da je ena od prednostnih nalog programa EIB za financiranje z učinkom vlaganje v energijo, ki se splošno priznava kot ključni element za sprostitve potenciala za gospodarsko rast v Afriki; pričakuje, da bodo inovativni finančni instrumenti spodbudili naložbe zasebnega sektorja v obnovljive vire energije, energetske učinkovitost in dostop do energije; spodbuja tudi EIB in evropske razvojne finančne institucije, naj še naprej financirajo naložbene projekte za podporo blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju tem spremembam v Afriki v skladu z zavezo in obveznostmi EU na podlagi Okvirne konvencije ZN o spremembi podnebja (UNFCCC); opozarja, da bi bilo treba prednost nameniti manjšim projektom za od električnega omrežja ločene in decentralizirane sisteme energije iz obnovljivih virov, da bi zagotovili dostop do energije na podeželju in preprečili morebitne negativne socialne in okoljske učinke obsežne energetske infrastrukture;

Četrtek, 14. april 2016

39. poziva EU, naj razvije čvrst regulativni okvir na podlagi meril razvojne učinkovitosti, v katerem mora delovati zasebni sektor, tudi za spodbujanje dolgoročnih pogodbenih javno–zasebnih partnerstev; poziva EU, naj spodbuja javno–zasebna partnerstva le, če niso na voljo druge, cenejše in manj tvegane finančne možnosti, ter naj se pri tem opre na analizo stroškov in koristi; poziva EU, naj izvaja učinkovite jamstvene politike za projekte javno–zasebnih partnerstev, da bi zagotovila spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami žensk;

40. pozdravlja dosežke pri združevanju javno-zasebnih sredstev za zdravstvo in izboljšanje dostopa do zdravil z namenom okrepljenega izkoriščanja potenciala za prenos tehnologije v državah v razvoju; priporoča, naj EU izvaja nalogo spodbujanja pri zagotavljanju možnosti sodelovanja, ki bodo presegale dostop do zdravil, za reformo nedelujočih zdravstvenih sistemov v državah v razvoju; poudarja, da bi bilo mogoče podporo za lokalna mala in srednja podjetja/male in srednje industrije okrepiti z instrumenti financiranja, pa tudi s prenosi tehnologije, gradnjo zmogljivosti, trajnostnim razvojem dobaviteljev in poslovnimi povezavami;

41. poudarja pomen premostitve vrzeli med izobraževalnim sistemom in obstoječim trgom dela v državah v razvoju; poziva Komisijo, naj spodbuja programe in podpira javno-zasebna partnerstva, ki vključujejo vse udeležene deležnike, vključno s šolami, univerzami, centri za usposabljanje in akterji zasebnega sektorja, da bi ponudili priložnosti za usposabljanje in izobraževanje, ki ustrezajo trgu; spodbuja ustanovitev institucij dualnega poklicnega usposabljanja, v katerih se bodo lahko mladi, medtem ko bodo opravljali program poklicnega vajeništva s poudarkom na praktičnih vidikih poklica, udeleževali teoretičnih predavanj na specializiranih poklicnih šolah;

42. poudarja, da je treba razviti zmogljivosti vlad kot regulatorjev, da bi resnično dosegli trajnostni razvoj;

Načela sodelovanja z zasebnim sektorjem

43. poudarja, da sodelovanje s podjetniškim sektorjem zahteva prožen pristop, ki ne bo prilagojen zgolj na osnovi načrtovanih izidov, ampak bo upošteval tudi, v kolikšnem obsegu so lokalni pogoji ugodni za zasebna podjetja in naložbe; v zvezi z najmanj razvitimi in ranljivimi državami priporoča diferenciran pristop; ugotavlja, da je sodelovanje naložb in zasebnega sektorja po sektorjih ciljev trajnostnega razvoja zelo različno med posameznimi državami v razvoju; poziva donatorje, naj večino svoje pomoči za najmanj razvite države namenijo v obliki nepovratnih sredstev;

44. pozdravlja merila, opredeljena v sporočilu Komisije o zasebnem sektorju in razvoju, za zagotavljanje neposredne podpore zasebnemu sektorju; poziva k pripravi jasno opredeljenega okvira, ki bo veljal za vsa partnerstva v zasebnem sektorju, in sicer z uveljavitvijo meril, kot so ukrepi, namenjeni mikropodjetjem, strategije za dostop do kreditov ter delovna mesta za prikrajšane skupine, ženske in mlade, okvir pa mora zagotoviti skladnost z načelom usklajenosti politik za razvoj, načeli učinkovitosti razvoja in cilji razvojne politike, zlasti glede zmanjšanja revščine in neenakosti; meni, da bi morala vsaka odločitev za spodbujanje uporabe javno-zasebnih partnerstev prek kombiniranja v državah v razvoju temeljiti na podrobni oceni teh mehanizmov glede na razvojne učinke, odgovornost in preglednost ter na preteklih izkušnjah;

45. izraža zaskrbljenost, ker niso vedno na voljo zaščitni ukrepi, ki bi zagotavljali smotno porabo javnih financ; poudarja, da je treba dogovor o merljivih kazalnikih rezultatov in mehanizmih ocenjevanja doseči v pripravljalni fazi projekta, pri tem pa zagotoviti tudi, da bodo naložbe skladne z mednarodnimi standardi človekovih pravic, socialnimi in okoljskimi standardi ter preglednostjo in da bo zasebni sektor plačeval svoj del davkov; poudarja pomen ocene tveganja, vzdržnosti dolga, preglednosti in zaščite naložb; poudarja pomen formalne posvetovalne in nadzorne vloge nacionalnih parlamentov in civilne družbe pri zagotavljanju polne odgovornosti in preglednosti; priporoča, da bi bilo treba v državi v razvoju, v kateri poteka razvojni projekt, zagotoviti učinkovit dostop do pravnega varstva za žrtve zlorab s strani podjetij;

Četrtek, 14. april 2016

46. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo podjetja, vključena v razvojna partnerstva, usklajena s cilji trajnostnega razvoja ter upoštevala in spoštovala načela družbene odgovornosti podjetij; odločno podpira učinkovito in celovito razširjanje in izvajanje vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah v EU in zunaj nje ter poudarja, da je treba sprejeti vse potrebne politične in zakonodajne ukrepe, da bi zapolnili vrzeli v učinkovitem izvajanju teh načel, tudi glede dostopa do sodnega varstva; priporoča, naj vsa podjetja, ki poslujejo v državah v razvoju, zagotovijo raven preglednosti v skladu s smernicami OECD za večnacionalna podjetja v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic, pozitivnim prispevanjem k socialni in okoljski blaginji držav v razvoju ter sodelovanjem v partnerstvih z organizacijami civilne družbe; poudarja, da morajo države članice pripraviti nacionalne načrte za izvedbo vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter zlasti smernic OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne verige oskrbovanja z minerali iz območij, prizadetih zaradi konfliktov, in območij z visokim tveganjem;

47. poudarja, da mora trgovinska in razvojna politika EU spoštovati politični prostor in prostor gospodarske politike držav v razvoju, zlasti v najmanj razvitih državah, ohraniti visoke uvozne tarife, kjer so potrebne, in spodbujati ustvarjanje kvalificiranih in dostojnih delovnih mest v lokalni proizvodni in kmetijsko-predelovalni industriji, saj se z njimi lahko dosežejo višja domača dodana vrednost, industrijska rast, rast izvoza in diverzifikacija, ki so ključne sestavine vključujočega gospodarskega in socialnega napredka; poziva EU in njene države članice, naj spodbujajo konkretne ukrepe za zagotovitev, da bodo večnacionalne korporacije plačevale davke v državah, v katerih ustvarjajo dobiček, in spodbujajo učinkovito poročanje zasebnega sektorja za vsako državo posebej, s čimer bi okrepili domače zmogljivosti za mobilizacijo sredstev in pošteno konkurenco;

48. spodbuja EU, naj podpre potekajoči proces priprave mednarodnega pravno zavezujočega instrumenta OZN o nadnacionalnih korporacijah in drugih podjetjih ob upoštevanju človekovih pravic, saj bo to pojasnilo obveznosti nadnacionalnih korporacij na področju človekovih pravic, pa tudi obveznosti korporacij v odnosu do držav, ter omogočilo uvedbo učinkovitih pravnih sredstev za žrtve v primerih, kjer nacionalne jurisdikcije očitno ne zmorejo učinkovito sodno preganjati teh podjetij;

49. pozdravlja stališče Komisije, da je treba spodbujati strateške stebre agende za dostojno delo Mednarodne organizacije dela kot način za obravnavo neenakosti in družbene izključenosti, zlasti med najbolj marginaliziranimi, vključno z ženskami, otroki, starejšimi in invalidi; poudarja, da morajo podjetja podpirati pravično ravnanje z delavci ter zagotoviti varne in zdrave delovne pogoje, socialno varstvo in socialni dialog, pri tem pa omogočiti konstruktiven odnos med delavci, upravo in pogodbeniki;

Pot naprej: koraki, ki so potrebni, da bi zasebni sektor postal trajnosten partner v razvojni politiki

50. poziva evropske institucije in organe, naj vzpostavijo jasen, strukturiran, pregleden in odgovoren okvir, ki bo urejal partnerstva in zaveznitva z zasebnim sektorjem v državah v razvoju, in poudarja, da je vzporedno z večjo vlogo zasebnega sektorja pomembno pripraviti ustrezne zaščitne ukrepe in institucionalne zmogljivosti;

51. poziva EU in njene države članice, naj pripravijo jasno in konkretno strategijo, s katero bi zagotovile usklajenost zasebnega sektorja z razvojnimi prednostnimi nalogami nacionalnih vlad in civilne družbe v državah v razvoju;

52. poziva k vzpostavitvi sektorskih platform z več deležniki na ravni EU, ki bodo združevale zasebni sektor, organizacije civilne družbe, nevladne organizacije, možganske truste, partnerske vlade, donatorje, zadrage, socialna podjetja in druge deležnike, da bi tako presegli zadržke in pomanjkanje zaupanja med partnerji ter rešili izzive, ki nehoti nastanejo pri skupnih razvojnih ukrepih; v zvezi s tem poudarja pomembno vlogo delegacij EU, ki v ustreznih državah omogočajo takšne dialoge; ugotavlja, da je predlog Komisije za okrepitev obstoječih mehanizmov, kot je politični forum za razvoj, korak v pravo smer;

Četrtek, 14. april 2016

53. je seznanjen s priporočilom Računskega sodišča, naj Komisija jasno prikaže finančno in razvojno dodatnost nepovratnih sredstev EU za projekte, ki se financirajo s kombiniranjem; podpira namero Komisije, da bo razširila področje uporabe kombiniranja instrumentov, tako da bo vključevalo področja, ki niso povezana z infrastrukturo, kot so trajnostno kmetijstvo, socialni sektorji in razvoj lokalnega zasebnega sektorja, v kolikor lahko Komisija to utemelji; vendar vztraja, da se morajo vse operacije kombiniranja izvajati povsem v skladu z načeli učinkovitosti razvoja, kot sta odgovornost in preglednost, v ta namen pa je treba zagotoviti, da uresničujejo cilje trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj oceni mehanizem za kombiniranje posojil in nepovratnih sredstev ter okrepi svoje zmogljivosti za upravljanje projektov, ki se financirajo s kombiniranjem instrumentov, kot priporoča Računsko sodišče; poziva Komisijo, naj demokratizira strukturo upravljanja platforme EU za kombiniranje in regionalnih kombiniranih instrumentov, tako da ustrezno sodeluje z vsemi zadevnimi deležniki na lokalni ravni, vključno s partnerskimi vladami, nacionalnimi parlamenti, akterji zasebnega sektorja, sindikati in lokalnimi skupnostmi; poziva Komisijo, naj okrepi merila za dodelitev nepovratnih sredstev in določitev njihovih zneskov ter podrobno navede dodano vrednost kombiniranja za vsakega svojih projektov;

54. poziva k razširitvi sedanjega mandata EIB za zunanja posojila, da bi okrepili njeno vlogo pri doseganju trajnostnega razvoja, predvsem pa zagotovili, da bo dejavneje sodelovala pri novi strategiji za zasebni sektor, in sicer s kombiniranjem instrumentov, sofinanciranjem projektov in razvojem lokalnega zasebnega sektorja; poleg tega poziva k večji preglednosti in odgovornosti v partnerstvih in projektih, povezanih z EIB; opozarja, da bi moral biti glavni cilj finančnega poslovanja EIB v državah v razvoju s pomočjo jamstva, ki ga Unija dodeli EIB, zmanjšati in dolgoročno izkoreniniti revščino; poziva EIB in druge razvojne finančne institucije držav članic, naj zagotovijo, da države, ki prejemajo njihovo podporo, ne bodo sodelovale pri davčnih utajah;

55. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo partnerstva in posojila zasebnemu sektorju v državah z nizkimi dohodki in nestabilnih državah povezana z neposrednimi nepovratnimi sredstvi za organizacije civilne družbe ter bodo usklajena z razvojnimi prednostnimi nalogami ustrezne države, da bi zagotovili udeležbo državljanov in vključili procese z več deležniki med organizacijami civilne družbe, lokalnimi vladami in sindikati;

56. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo imele vse delegacije EU usposobljeno in kvalificirano osebje, ki bo izrecno pripravljeno za olajševanje in izvajanje partnerstev z akterji zasebnega sektorja; ugotavlja, da je prizadevanje za pospešitev namestitve pisarn EIB znotraj delegacij EU korak v pravo smer; poziva Komisijo, naj na tem področju uporablja najboljše prakse držav članic, katerih veleposlaništva so običajno „prva kontaktna točka“ za akterje zasebnega sektorja;

57. poziva Komisijo, naj si ob uveljavljanju svoje politične moči in prizadevanju za dialog v odnosu s partnerskimi vladami in lokalnimi organi bolj prizadeva za olajšanje večjega in bolj pozitivnega sodelovanja z zasebnim sektorjem; poudarja, da so strateški dokumenti držav, nacionalni okvirni programi in proračunska podpora morda najdragocenejši instrumenti pri usmerjanju reform podjetniškega okolja v partnerskih državah ter spodbujanju domače industrializacije; priporoča, naj EU odobri akcijski načrt konference UNCTAD za naložbe in cilje trajnostnega razvoja; opozarja na dejstvo, da oblikovanje, strukturiranje in izvajanje javno-zasebnih partnerstev ostaja težavna in zapletena naloga ter da je uspeh teh partnerstev odvisen tudi od spodbudnega okolja, v katerem delujejo;

58. poudarja, da za učinkovite skupne ukrepe niso odgovorni le udeleženi donatorji in podjetja, ampak tudi partnerske vlade; poziva EU, naj se posveti krepitvi zmogljivosti partnerskih držav, da bi ocenila, kdaj pristopiti k projektom javno-zasebnega partnerstva; poudarja, da so dobro upravljanje, vladavina prava, okvir za reformo poslovanja podjetij, protikorupcijski ukrepi, upravljanje javnih financ in učinkovite javne institucije bistvenega pomena za naložbe, inovacije in razvoj zasebnega sektorja;

Četrtek, 14. april 2016

59. poziva k namenjanju večje pozornosti izboljševanju usklajevanja med donatorji in skupnega načrtovanja programov ter k osredotočanju zlasti na zagotavljanje merljivih rezultatov in razvojnih dosežkov, da bi povečali učinek razvojne politike EU in zagotovili popolno odgovornost za porabo sredstev za razvoj;

o

o o

60. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu, podpredsednici Evropske komisije/visoki predstavnici Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, generalnemu sekretarju Združenih narodov, Konferenci Združenih narodov za trgovino in razvoj, Organizaciji Združenih narodov za industrijski razvoj in skupini na visoki ravni za agendo za obdobje po letu 2015.
